

ORLAT

PUBLICAȚIE DE INFORMAȚIE LOCALĂ FONDATĂ DE PRIMĂRIA ȘI
CONSILIUL LOCAL ORLAT și editată cu sprijinul ziarului TRIBUNA

info

■ Anul VIII ■ Nr. 78 ■ 2016

Să aveți sărbători luminate, cu pace în suflet!

Marile sărbători creștine se trăiesc într-un fel aparte la Orlat. Iubitori ai tradițiilor moștenite din bătrâni, noi, orlățenii, am știut mereu să ne bucurăm cu sufletul deschis, cu zâmbetul pe chip, de toate sărbătorile creștine. Ne aflăm în Săptămâna Mare, o perioadă în care încercăm să analizăm ceea ce am făcut bine sau mai puțin bine, să fim mai îngăduitori cu semenii, să ne deschidem sufletul, să iertăm. Am învățat de mici ce înseamnă omenia, respectul pentru cele sfinte, pentru valorile morale, iar toate acestea ne fac să prețuim marile sărbători creștine, cu o naturalețe pe care îndrăznesc să spun că nu o găsim în

HRISTOS A ÎNVIAT!

multe locuri. Ca în fiecare an, gândurile mele se îndreaptă, în aceste momente, către comunitatea care mi-a acordat toată încrederea, motiv pentru care doresc să vă mulțumesc, dumneavoastră, orlățenilor. Aș dori, totodată, să vă urez, în numele meu, al Consiliului Local Orlat și al aparatului

administrativ multă sănătate, pace și lumină în suflet. Fie ca Sărbătoarea Învierii Domnului să așeze în sufletele dumneavoastră speranță și liniște, să vă bucurați de oameni dragi în preajma dumneavoastră. Sărbători Fericite!
primar, Aurel GĂȚĂ

Prima slujbă de Înviere în noua biserică din centrul comunei

Biserica nouă din centrul comunei Orlat cu Hramul "Sfântul Mare Mucenic Gheorghe" își va primi enoriașii la prima slujbă oficiată în acest lăcaș. Chiar dacă lucrările de la Biserica din centrul Orlatului nu sunt încă finalizate, prin eforturi susținute s-a reușit amenajarea spațiului, în așa fel încât credincioșii să se poată bucura de oficierea slujbelor în noul lăcaș. Primarul comunei Orlat, Aurel Găță spune că "S-a lucrat intens pentru a putea oferi această bucurie credincioșilor din Orlat, participarea la slujba de Înviere în noua Biserică. S-a lucrat intens, cu dăruire și vreau să le mulțumesc, atât preotului Lucian Chițu pentru implicare, cât și celor care au pus umărul la realizarea acestui proiect frumos. Chiar dacă lucrările nu sunt terminate, Biserica arată foarte bine, e un spațiu primitor. Și noi, Primăria, am depus eforturi și am contribuit la avansarea investiției, iar acum ne bucurăm de roadele strădaniei noastre. Orlățenii sunt așteptați în număr cât mai mare la slujbele oficiate aici".

IMPOZITUL PE CLĂDIRI

Din 2016, persoanele fizice care au în proprietate clădiri trebuie să plătească impozit pentru ele, în funcție de destinație.

Potrivit Codului fiscal avem clădiri rezidențiale, nerezidențiale și cu destinație mixtă (clădirea folosită parțial în scop nerezidențial și parțial pentru locuit).

DEFINIȚII

Clădirea este orice construcție situată deasupra solului și/sau sub nivelul acestuia, indiferent de denumire ori de folosință, și care are una sau mai multe încăperi ce pot servi ca adăpost pentru oameni, animale, obiecte, produse, materiale, instalații, echipamente și altele. Elementele structurale de bază sunt pereții și acoperișul, indiferent de materialele folosite. Pentru a fi considerată clădire, o construcție trebuie să fie fixată în pământ cu caracter permanent sau trebuie să existe intenția de a fi păstrată pe același amplasament cel puțin pe durata unui an calendaristic.

Clădirea rezidențială este construcția alcătuită din una sau mai multe camere folosite pentru locuit, cu dependențele, dotările și utilitățile necesare, care satis-

face cerințele de locuit ale unei persoane sau familii și care nu este folosită pentru desfășurarea unor activități economice, aceasta fiind destinația finală care reiese din autorizația de construcție.

Clădirea nerezidențială este folosită pentru activități administrative, de agrement, comerciale, de cult, de cultură, de educație, financiar-bancare, industriale, de sănătate, sociale, sportive, turistice, precum și alte activități similare.

Clădirea cu destinație mixtă este clădirea folosită atât în scop rezidențial, cât și nerezidențial.

Clădirea anexă este situată în afara clădirii de locuit, precum: bucătării, grajduri, pivnițe, cămări, pătule, magazii, depozite, garaje și altele asemenea.

DECLARAȚII CARE TREBUIE DEPUSE

Conform Codului fiscal, persoanele fizice care la 31 decembrie 2015 au în proprietate clădiri nerezidențiale sau clădiri cu destinație mixtă au obligația să depună declarații până la 31 mai 2016. Intră în categoria persoanelor care depun declarații (cod declarație ITL 001) și persoanele fizice care au în proprietate clădiri cu

destinație mixtă la adresa cărora nu se desfășoară nicio activitate economică.

Declarațiile vor fi însoțite de unul dintre următoarele documente:

- raportul de evaluare întocmit de un evaluator autorizat, în conformitate cu standardele de evaluare a bunurilor aflate în vigoare la data evaluării, care reflectă valoarea clădirii ulterioară datei de 1 ianuarie 2011;

- procesul-verbal de recepție finală, din care reiese valoarea clădirii, în cazul unei clădiri finalizate în ultimii 5 ani;

- actul de dobândire a dreptului de proprietate asupra unei clădiri, în ultimii 5 ani, din care reiese valoarea clădirii; în cazul în care valoarea clădirii nu se evidențiază distinct, impozitul pe clădiri se va stabili la valoarea totală din actul respectiv.

Pentru plata integrală cu anticipație a impozitului pe clădiri, terenuri și mijloace de transport până la data de 30 iunie 2016 puteți beneficia de o reducere de:

- 10 % pentru persoane fizice;
- 5 % pentru persoane juridice.

COMUNICAT DE PRESĂ DE LA APIA

Agenția de Plati și Intervenție pentru Agricultură (APIA) informează cu privire la masura de intervenție pentru lapte praf degresat ce presupune cumpararea de catre CE a cantităților de produse eligibile din piață în vederea sprijinirii producătorilor/procesatorilor în perioadele în care prețul pe piața comună scade sub anumite limite.

În conformitate cu prevederile Reg. (CE) nr. 1308/2013 respectiv Reg. (CE) nr. 1272/2009, perioada de intervenție pentru produsul lapte praf degresat este cuprinsă între data de 1 martie și 30 septembrie ale fiecărui an. În anul 2016, prin derogarea stabilită de Reg. (UE) nr. 1549/2015, perioada de intervenție este între 1 ianuarie și 30 septembrie.

Prețul de referință stabilit de CE pentru cumpărarea la intervenție a laptelui praf degresat este de 169,80 euro/100 kg.

Cumpărarea la intervenție a laptelui praf degresat se poate face la preț fix sau ca urmare a unei proceduri de licitație deschise de CE.

Având în vedere faptul ca potrivit notificărilor transmise de statele membre la 1 aprilie 2016 în conformitate cu articolul 13 alineatele (1) și (3) din Reg. (UE) nr. 1272/2009, cantitatea totală de lapte praf degresat oferită spre intervenție la preț fix începând cu 1 ianuarie 2016 pare a fi depășit limita de 109 000 de tone fixată la

art. 3 alin. (1) lit. (c) din Reg. (UE) nr. 1370/2013, Comisia adoptă „Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2016/482 al Comisiei din 1 aprilie 2016 de suspendare a achiziției pentru intervenție la preț fix a laptelui praf degresat pentru perioada de intervenție care se încheie la 30 septembrie 2016 și de deschidere a procedurii de licitație pentru achiziționare”.

Astfel, începând cu data de 01 aprilie 2016, toate ofertele de vânzare la preț fix a laptelui praf degresat se resping.

Procedura de cumpărare la intervenție prin licitație a laptelui praf degresat peste limita prevăzută la art. 3 alin. (1) lit. (c) din Reg. (UE) nr. 1370/2013 este deschisă până la 30 septembrie 2016.

Data limită de depunere a ofertelor de participare la următoarele licitații individuale este prima și a treia zi de marți a fiecărei luni, ora 12.00 (ora Bruxelles-ului).

În cazul în care respectiva zi de marți coincide cu o zi nelucrătoare, termenul expiră în ziua lucrătoare precedentă, la ora 12.00 (ora Bruxelles-ului).

Pentru a fi eligibile,

ofertele de participare la licitație trebuie să se refere la produse eligibile din punct de vedere calitativ. Cantitatea minimă a ofertei este de 20 tone lapte praf degresat, iar solicitarea va fi însoțită de dovada constituirii unei garanții de 50 euro/tonă.

În cazul vânzării la intervenție prin licitație, prețul solicitat în oferta nu poate depăși valoarea de 169,80 euro/100 kg produs.

În cazul cumpărării la intervenție prin licitație, CE stabilește un preț maxim de achiziție iar APIA acceptă ofertele de participare la licitație care sunt egale cu valoarea maximă sau mai mici decât aceasta. Toate celelalte oferte de participare la licitație se resping. În cazul în care nu s-a stabilit niciun preț maxim de achiziție, toate ofertele de participare la licitație se resping.

Pentru detalii, operatorii interesați se pot adresa APIA, Direcția Măsuri de Piață Comerț Exterior, la adresa de e-mail: zootehnie.apia@apia.org.ro sau la tel. 021.200.50.126.

SERVICIUL RELAȚII CU PUBLICUL ȘI COMUNICARE

Fermieri, verificați-vă conturile!

Ministerul Agriculturii a dat publicității cuantumul plății unice pe suprafață, plăți redistributive și intervalele de suprafață pentru care se acordă aceasta, plăți pentru agromediu, plăți pentru tinerii fermieri, plafonul și cuantumul ajutoarelor naționale tranzitorii (ANT) în sectorul vegetal, plăți sprijinului cuplat, în sectorul zootehnic și plăți pentru zona montană defavorizată (ZMD), datorate fermierilor în campania 2015.

Menționăm că plafonul ANT care se acordă pentru anul 2015 fermierilor este de 127.951.657 Euro.

Valoarea ajutoarelor naționale tranzitorii pentru culturi amplasate în teren arabil este de 19, 1942 euro/ ha.

În tabelul alăturat, vă prezentăm cuantumul fiecărei scheme de plată în euro/ ha. Plățile se fac în lei, la cursul de schimb de 4,4176 lei pentru un euro, stabilit de către Banca Centrală Europeană în data de 30 septembrie 2015.

Scheme de plata	Cuquantum(euro/ha)
1.Schema de plată unică pe suprafață (SAPS) (cf. Art 36/1307/2013)	79.7392
2. Plata redistributivă (cf. art 41 - 42/1307/2013):	
- 1-5 ha	5
- 5,0 – 30 ha	51,0789
3. Plata pentru practici agricole benefice pentru climă și mediu (INVERZIRE)(cf.art. 43 -47/1307/2013)	59.1277
4. Tinerii fermieri (cf. art 50 - 51/1307/2013)	19.9348
5. Sprijin cuplat (cf. art 52 -53/1307/2013)	
<i>Din care:</i>	
<i>Vegetal</i>	
-soia	325
- lucerna	55
- mazare boabe pentru procesare	180
- fasole boabe pentru procesare	180
- canepa	194
- orez	450
- samanta cartof	960
- hamei	500
- sfecla de zahar	600
- tomate procesate	1400
- castraveti procesare	500
- legume din sere(tomate, ardei, castraveti, varza, vinete pentru consum in stare proaspata si castraveti pentru industrializare)	6295
- legume din solarii (tomate, ardei, castraveti, varza, vinete pentru consum in stare proaspata si castraveti pentru industrializare)	3075
- prune procesare	300
- mere procesare	300
- cirese+visine procesare	300
- caise si zarzare pentru industrializare	300
-ciuperci (plata/mp)	1000
- cartofi timpurii, semitimpurii si de vara pentru industrializare	700

6. Sprijin în sectorul zootehnic			CONDITIE MINIMĂ
DENUMIRE	CUANTUM_ESTIMAT_EURO	MOD_CALCUL	ELIGIBILITATE
vaca lapte	250	pe/cap	10
taurine carne	300	pe/cap	10
bivolite lapte	190	pe/cap	NU EXISTA
ovine/caprine carne	7	pe/cap	150/50
viermi de matase (pe kg gogoși)	4.5	pe/kg	Minim 15 kg gogosi crude / cutie,oua

Pachet 1- Valoarea plății: 93 €/ha/an.

Pachet 2- Valoarea plăților:

- varianta 2.1 – lucrări manuale pe pajiști permanente utilizate ca fânețe – 100€/ha/an;
- varianta 2.2 – lucrări cu utilaje ușoare pe pajiști permanente utilizate ca fânețe – 21 €/ha/an.

ZONĂ MONTANĂ DEFAVORIZATĂ - 86 euro/ha

Notă: Începând cu acest număr al ziarului ORLAT-Info publicăm, în integralitate, prima monografie a comunei Orlat scrisă și tipărită în anul 1895 de către învățătorul-dirigent (directorul școlii) Romul Simu.

MONOGRAFIA COMUNEI ORLAT

SCRISĂ DE Romul Simu
ÎNVĂȚĂTOR ÎN ORLAT

Lucrare premiată cu premiul I., de 25 de coroane, la concursul publicat de tinerimea română din Sibiu pentru monografiile comunelor comitatului Sibiiu Retipărire din „FOAIA POPORULUI“ SIBIU INSTITUT TIPOGRAFIC, T. LIVIU ALBINI 1895

În toamna anului 1894, un grup de tineri români din Sibiu, anume dnii: T.L. Albin, Emil Borcia, Liviu Brote, Il. Banciu, I.Doleanu, Ilie Dopp, A. Dordea, I. Grecu, G. Moldovan, I. Moța, I. Russu-Șirianu, I. Stoica, Vict. Tordășianu, E. Verzariu și I. Ursu de Margine, - au luat între sine hotărârea să publice un concurs cu premii monografiile economice ale comunelor din comitatul Sibiiu, contribuind cu toții pentru coperirea premiilor. S-a publicat concursul în «Tribuna» (numărul 131 din anul 1894) și «Foaia Poporului» (nr.40 din 1894), urmarea căruia a fost, că s'au pregătit monografiile economice a treisprezece comune din comitatul Sibiiu.

Iar la ruga tinerilor de mai sus, domnii profesori de la seminarul din Sibiiu, Dr. D. P. Barcianu și

urmare din numărul trecut

33. Cheltuielile întregiei comune

După-ce am văzut, cât fac în bani venitele comunei Orlat, să aruncăm o scurtă privire și asupra cheltuielilor ei. Din venitele de aproape 200.000 fl. la an ale tuturor locuitorilor din comună, aceștia au să trăească împreună cu vitele lor; au mai departe să-și cumpere lucrurile de întâia trebuință, cum și destule altele, fără de care ar putea fi.

Să le rămână prisosuri, peste tot zis, nu poate fi vorba. Dacă unii din comună dau înaintea, alții dau îndărăt; dacă unii vând din moșie, alții o cumpără, și nu totdeauna oameni din această comună, pe când ai noștri nu cumpără și n'au cumpărat moșie dela oameni din comunele vecine.

Și iarăși, dacă unii din economii noștri mai au și câte un ban adunat, sunt 3-4 vecini de ai săi, care împrumută bani.

Că poporul acestei comune ar face pași mai însemnați spre bunăstare, durere, nu se poate zice; și că nu dă înainte, ne dovedește și împregiurarea, că de vre-o câțiva ani încoace mulți de-ai noștri, bărbați și femei, copii și fetițe, au trecut în Românie, și trec pe zi ce merge și nu toți se mai întorc.

Nu se poate deci zice că: înmulțește pământul comunei, nici că se înmulțesc vitele, nici că se înmulțesc capitalele (banii), sau că doar s'ar deschide mijloace nouă de câștig pentru locuitorii comunei.

Vitele stau cam locului și capitalele nu sunt adunate; iar pădurile așa rău ca azi n'au putut sta niciodată. Ia aceste se adaugă apoi înmulțirea oamenilor și risipa în foarte multe privințe: pe podoabe, pe beuturi, pe tăbac, pe pomene, pe ospete și pe multe alte lucruri, de care oamenii s'ar putea și lipsi. Dar în zadar, după muncă omul vrea să aibă și distracție.

Asemenea s'au înmulțit și dările și aruncurile de tot felul; iar comuna mai e și vre-o 15 mii dateare.

Înaintare, care se vede cu ochii, se poate numi zidirea unor locuințe mai frumoase și mai trainice și pardosirea unor strade. Dar și aici e belea. Oamenii, ale căror edificii au ars, nefiind asigurați, au trebuit să se bage în datorii, ca să-și poată face acele locuințe.

Ce s'a sporit este sigur numărul locuitorilor, deci puterea brațelor și cele câteva fonduri, al căror temei s'a pus deja în comună.

Să spunem acum unele cheltuieli date pe lucruri fără de care oamenii nu pot fi:

- Bucate vre-ofl. 6.000
- Fân și otavă defl. 1.500
- Pentru alodiul comunal vre-o7.000
- Darea particularilor4.465
- Pentru beuturi, mărginindu-se oamenii la strictul necesar10.000
- Carnea, sarea, pălăriile, pep-tarele, cojoacele, șerparele, încălțăminte, carăle, roatele, plugurile, vasele, uneltele economice, mobilele de casă, facerea zidurilor economice, luminatul, căutarea la întâmplări de boale, plata păstorilor, strictul necesar pentru îngropăcuni și ospete ș.c. împreună, cel puțin vre-o40.000
- Repătrâiri din capitale și interese, cu care datoresc oamenii vre-o4.000
- Pentru mijloace de cultură:
- cărți și gazete pe seama oamenilor mari; cărți și alte mijloace de învățământ pentru creșterea copiilor la școală, împodobirea bisericii ș.a.800.-
- Adecă vre-ofl. 73.465
la care se adaugă produsele și vitele prăsite de oamenii din comună, laptele, lâna, ouăle ș.c.
Acum să mergem mai departe

la unele cheltuieli pe lucruri, fără de cari toți am putea trăi și încă mai bine ca până acum. Între acestea se numără:

- Tutunul, pe care vre-ofl. 7.000
- Beuturi, vre-ofl. 8.000
- Joli, bumbac, cartoane, ce s'ar pute înlocui cu pânză de casăfl. 5.000
- Mâncare de târg, ce s'ar putea înlocui cu cele de casăfl. 5.000
- Pomenile, ospetele ș.a. vre-o fl.1.200
- Alte lucruri aproape nefolositoarefl. 1.000
Sumafl. 27.200

34. Cum să ne îmbunătățim starea materială, cea culturală, socială și politică

Din cele arătate până aici ne-am putut încredința, că Orlatul nu i-a lipsit nimic din elementele trebuincioase că să devină un opid (orășel) românesc destul de însemnat. Dar așa e firea omului. Adesea nu cruță pân'ajunge la fundul sacului; atunci e însă prea târziu.

Am totuși nădejde, că noi n'am ajuns chiar la fund și de aceea ne putem veni în fire, ne putem reculege.

Drept că acum e mai greu ca atunci când moșiile nu erau atât de tare împărțite; ca atunci când pădurile erau în mare parte neatine de săcure; când dările și datele de tot felul erau foarte puține și mici, când nu se plăteau de loc aruncuri nici pentru vite, nici taxe pentru lemne, când luxul (mândria) nu prinsese așa rădăcini puternice, când comuna nu era împovărată cu datorii și nici chiar oamenii.

Adevărat că acum e mai greu a face din comuna noastră o comună din cele mai de frunte, ca pe timpul când nu era oprită facerea rachiului, nici cultivarea tutunului, nici nu era opreliște în păduri și «toate ne erau iertate, dar nu toate erau și de folos».

De altfel e prea drept și aceea, că omul prea fără trebuințe nici nu are mare îndemn spre lucru și progres. Cu cât sporesc trebuințele, trebuie să sporească și străduința pentru a-și îndeștula trebuințele.

Trebuințe urcate, muncă urcată și cu ele progres, înaintare. Și dacă greutățile chiar cresc, bunul D-zeu ni-a dat minte, ni-a dat judecată, ca văzând răul, să ne știm păzi de el, să-i stăm cu hotărâre în față și să-l biruim, prinzându-ne frate de cruce cu binele.

Să vedem însă și aici relele, care ne stăpânesc îndeosebi pe noi, pe Orlățeni.

Știm că noi, până acum de curând, nu ne-am prea putut plânge de multe năcazuri și sărăcie, deși bogați încă nu suntem. Am avut însă cu ce să ne ducem viața de pe o zi pe alta și cu atâta am fost mulțumiți. Bucatele, câte se fac pe hotarul Orlatului, nu sunt deajuns, ca să hrănească pe locuitorii acestei comune; nici fânul și otava nu sunt îndeștăltoare pentru hrănirea vitelor din comună în timpul iernii.

Prin urmare, să vindem bucate, nu poate fi vorba; din contră suntem siliți să cumpărăm atât bucatele, ce ne lipsesc, cât și o parte din nutrețul pentru vite, deasemenea și multe alte lucruri de trebuință.

Iar banii de lipsă noi nu-i putem face decât pe lemnele pădurilor noastre, când și când pe câte un cap de vită și pe alte foarte puține căi.

Cu pădurile însă am cam gătat-o. Din an în an opreliștea e tot mai mare și lemnele ni-se dau în măsură de a nu ne mai putea mulțumi trebuințele cele mai neapărate măcar. Am ajuns prin urmare în un com de capră; ni s'a înfundat cărarea.

E vorba acum pe ce căi și în ce fel să eșim la lumină și cum să facem și să diregem, ca în strălucire să nu mai ajungem.

Calea mult bătută de noi până acum și care trebuie părăsită este:

economia în multe privințe, rău purtată și risipa.

În cele următoare pun deci înaintarea minții și inimii cetitorilor următoarele mijloace de îndreptare:

1. Moșiile să nu se mai vândă.
2. Ele să fie lucrate mai bine, mai înțelepțește ca pân'acum, împărțind hotarul după sfaturile date de domnul profesor D.Comșa în întrunirea agricolă de astă-vară.

Cu chipul acesta vom prăsi trifoiu mai mult și nu vom mai cumpăra fân și otavă din alte comune. Spre acest sfârșit să luăm de îndreptar povețele date de domnul Eugen Brote în cântica sa «Trifoiul».

3. Să ne procurăm mașini de semănat grâu, cu care se pot cruța la semănat în tot anul din partea comunei cel puțin vre-o 5 mii de ferdele.

4. Ca să putem însă face mai cu înlesnire ori-ce înaintare în ale economiei, trebuie să nu mai amînăm nici un cias înființarea tovarășiei agricole deja de astă-vară plănuită.

5. Cu ajutorul tovarășiei ne vom pute procura triore de ales grăul, grape pentru fânatele pline de mușchiu ș.a., tot atâtea recerinte la purtarea unei economii mai înțelepte.

6. Să nu mai lăsăm ca acum, nici un petec de loc nefolosit; căci crumpene și ovăs se fac ori și unde în hotarul Orlatului.

7. Să prăsim vite de soiuri ales, care în vârstă de câteva luni au un preț mai bun ca vitele noastre cele mari. Spre acest sfârșit să cumpărăm tați și vitele de neam bun și în scurtă vreme o să eșim deasupra răului. Povețele mai prețioase în această privință ca cele din cântica «Ținerea vitelor» de domnul Eugen Brote, nici că se pot afla. Durere numai, că oamenii noștri nu se folosesc de ele; cu toate că ni-se dovedește în chip neîndoielios cum să ținem cu puțină cheltuială multe vite frumoase și de preț; arătându-ni-se și cum să ajungem la gunoia mai mult, de care noi avem atâta lipsă.

8. Să cumpărăm amărsar de prăsilă, cum și vier de soiuri ales.

9. Să prăsim pomi înzecit mai mulți în grădini și vii și tot de soiuri ales, după sfaturile cuprinse în cântica «Prăsirea pomilor» de d-nul D. Comșa.

Să prăsim legumile de trebuință măcar pentru casă, dacă nu și de vândut. Și acum, când din munte ni-se cioantă cărările, vom fi siliți să ne întorcem la grădini lucrându-le mai bine și ele vor acoperi o parte mare din trebuințele noastre.

Aceasta vom pute-o face mai ușor, dacă vom umple grădina din jos, a școalei cu mii de pomii nobili din care să se umple apoi toate grădinile din comună. Firește că aceasta se poate mai cu înlesnire ajunge cu ajutorul tovarășiei agricole și al primăriei și reprezentanței comunale.

În felul acesta încă ne vom înmulți în mod însemnat mijloacele de trai.

10. Să tăiem mai cu cumpăt pădurile, ca să avem și noi, dar și următorii noștri. Și totodată să începem a-ne mai obicinui și cu alte feluri de câștig și numai cu muntele.

Văd că vecinii noștri: Căcovenii, Sibiierienii, Vălenii și alții trăesc și fără a se ocupa cu păduritul și neavând nici moșii. Apoi cu atât mai ușor o putem face noi aceasta.

11. Să prăsim stupei cât mai mulți în coșnițe de scindură. Scânduri avem. Și ce lucru mare este a-și cumpăra omul un stup ori doi și din ei a-și prăsi cu zecile? Cu coșnițele de scândură înmulțirea lor se face foarte ușor. Și chiar și numai 10 stupei să aibă economul în coșnițe de scindură, poate să aibă dela ei frumos venit.

Mierea e o bucată și bună și sănătoasă și hrănitoare. Pentru copiii ea poate să scutească în toată ziua o mâncare. Pentru bătrâni e dătătoare de putere și viață; iar în posturi ea nu se poate prețui în deajuns. Și ce ne stă în cale de a nu ne îmbunătăți

Dumitru Comșa, închiși în vremea asta în Vaț pentru «Memorand», au avut bunăstarea a primi, ca Domnia lor să recensioneze lucrările sosite, designând pe cele de premiat. Părerii date de dînșii s'a potrivit apoi tinerimea sibiană la votarea premiilor.

Rezultatul acestui concurs e și monografia de față.

Asupra acestei lucrări, juriul examinator din Vaț, domnii profesori Dr. D.P. Barcianu și Demetriu Comșa, au adus următoarea judecată:

„Lucrarea e făcută după o bună împărțire, cu multă diligență, și laudabil zel. Și limba și stilul sunt, cu puține excepții, destul de bine netezite. Este, dintre lucrările examinate, cea mai bine succasă !“

și prin prăsirea stupilor mijloacele de trai?

12. Să ne mai desvătăm de cea pipă și țigară, care ne scoate an de an cel puțin 7000 fl. din pungă, cu care am pute cumpăra grăul ce ne lipsește.

13. Să bem mai puțin ca până acum, cruțând și cu chipul acesta multe mii de florini, cari i-am pute întrebuința pe alte lucruri neapărat folositoare.

Aceasta s'ar pute ajunge mai ușor prin înființarea în comuna noastră a unei «tovărășii de temperanță».

14. Să nu dăm prea departe pe calea luxului!

15. Să cumpărăm mai puțin joli, bumbac, cartoane și mătăsurii; femeile să lucre cânepa și inul, cum făceau mamele, bunele și străbunele noastre.

16. Să rămânem la pânura de casă, trainică și frumoasă, pentru mâncare și să nu mai cumpărăm de cea de târg slabă.

17. Prea departe, față de starea noastră, am mers și cu încălțăminte, începând a se ivi vaxul chiar și prin sate.

Nedepărându-se prea tare de obiceiurile din trecut în privința portului, încă ne-ar rămâne mii de florini.

18. Multe cheltuieli se fac și cu pomenele și ospetele. Aici încă ar fi multe de îndreptat înspre binele economului.

19. Pildele triste din trecut ar trebui să ne fie de învățătură, ca să ne asigurăm casele și șurile în contra focului. Pentru o mică sumă, plătită la an, economului, în caz de nenorocire, i-se întoarce paguba ce i-a pricinuit-o focul. Astfel el nu e silit să se bage în datorii, de care poate, nu se mai vede plătit în toată viața.

20. Unii economi își asigură chiar și bucatele din câmp în contra grindinei. Și aceasta încă e un lucru bun.

21. Mult se bagă fără multă socoteală și fără lipsă de tot mare în datorii. Pentru aceștia institutul «Brădetul» nu este o binecuvântare, ci o pedeapsă. Spre nenorocirea noastră, de acești oameni nu sunt mulți, și să dea D-zeu nici să nu fie.

22. Înmulțindu-se oamenii, iar pământul rămânând același pentru todeauna, este cel mai înțelept lucru a ne împărți cât mai mulți copii la meserii și negoț. Noi ar trebui să avem încă acum din sinul comunei noastre mai multe zeci de meseriași și neguțători de tot felul.

Dar ce ne-am făcut pân'acum, am mare nădejde, vom face în viitorul apropiat. Cu chipul acesta copiii, rămășia economiei, vor putea trăi mai bine și cei-ce se vor «face meseriași și neguțători deasemenea, pentru-că: «o meserie face cât o moșie!».

O nație fără meseriași și neguțători, ca a noastră, în aceste timpuri grele, nici nu o poate duce departe. Noi am rămâne de pururea atimători de alte neamuri, ca robi ai lor.

Iar cu meseriași buni de ai noștri la sate și orașe, banii Românilor ar ajunge tot în mâni românești și astfel am ajunge mai ușor la bunăstare și fericire.

Chiar și comuna noastră are lipsă acum de un rotar bun, un faur, un măsar, un bărdaș și un zidar în toată regula; apoi de morari, neguțători și alții. De altcum un meseriaș și un neguțător bun poate trăi ori și unde în lume.

Dar nu ajunge numai să ne dăm copiii la meserii, ca să devină niște «meșteri - strică », ci trebuie să-i dăm privilegii ca să lucre și la alți stăpâni și să umble prin orașe și țări, pentru-ca la timpul său să poată sta alături de un meseriaș de ori-ce nație.

Bună ispravă ar face în această privință comitetul școlar, bisericesc și comunal, luând în mâna sa pomirea copiilor la meserii și negoț, creând chiar și unele ajutoare din fondurile de sub chiverniseala lor.

Un astfel de comitet ar fi vrednic

de binecuvântarea urmașilor noștri.

23. Pentru ca meseriile să prindă rădăcină încă din cea mai fragedă vîrstă, este foarte de lipsă să se încurajeze propășirea lucrului de mână în clasa de băieți, unde deja se fac pălării de paie, corițe de nuiile de răchită, și mănui de lână pentru lucru în timpul iernii.

Asemenea și lucrul de mână în clasa de fete dedându-le și la cusutul cu mașina, care ne lipsește și la țesutul în răsboaie mai nouă, la torsul cu furca cu roată ș.a.

Dar nu numai de binele dîu și a familiei trebuie să poate omul grije, ci și binele de obște să-l aibă în vedere: înflorirea comunei, a bisericii, a școalei și alte multe.

De aceea:

24. Vom căuta chipuri și feluri de a înmulți venitele alodiului, ale bisericii și ale școalei, fără de a îngreuna tare pe singuratici. Unde aceste stau bine, pot și ele face mult pentru înaintarea comunei.

25. Să avem încă de pe acum în vedere procurarea unei case comunale mai corespunzătoare.

26. Să ne punem de țință pentru viitorul cel mai apropiat facerea unei biserici mai mari și mai frumoase.

Treaba «grănarelor bisericescești», să nu o scăpăm din vedere.

27. Fiind de lipsă întemeierea unui post de învățător sau, mai în grabă, măcar lărgirea odăilor de învățământ, dacă nu se poate face alt edificiu mai corespunzător, ca de pildă la Veștem, să ne îngrijim și de această treabă.

28. Să închidem progadea și să o plantăm cu pomi.

29. Să pardosim pe încetul stradele și să regulăm cursul rîurilor.

30. Să regulăm trebile reuniunii pompierilor, altfel de mult înființate, care însă nu progresează, deși o astfel de instituție are se apere interese atât de mari în ciasuri de nenorociri, fiind totodată și un mijloc foarte potrivit a ne deda la rând bun și disciplină.

31. Să spriginim reuniunea femeilor pentru înfrumusețarea bisericii, care și-a pus de țință să facă din biserică o adevărată casă a lui D-zeu, și de a înainta cultura religioasă și morală a poporului.

32. Să spriginim corul bisericesc deja înființat.

Un astfel de cor e cea dintâiu și cea mai de lipsă podoabă a unei biserici. El încă e un mijloc de înaintare în cultură peste tot, în cea religioasă și morală îndeosebi.

33. Să împământenim cărțile de rugăciuni la poporul nostru, cum au făcut Sașii și alte popoare. Domnul preot Constantin Lucaci a scos la lumină în această vară niște cărți de rugăciuni adevărate mărgăritare, cari n'ar trebui să lipsească din nici o casă.

Predici acomodate vor pune la cale, sunt sigur, și acest lucru mântuitor.

34. Vom înmulți biblioteca școlară și parochială și vom stărui ca poporul să cetească din an în an mai mult. Cetirea în Dumineci și sârbători, cum și în nopțile lungi de iarnă, este o petrecere neîntrecută. Cu chipul acesta omul nu numai se cultivă, ci se și abate dela petreceri, care costau bani, cum sunt cărcimele, jocul de cărți ș.a.

Jocul de-a cărțile în priveghiuri încă nu e lucru de dorit, să se înlocuească cu cetirea evangheliilor ș.a.

35. Să luăm parte cât mai mulți la întrunirile agricole, ce se vor ține în comunele din apropiere și să abodăm li cetim «Foaia Poporului», în care se scriu sfaturi, cum numai se poate de bune, pentru înaintarea economiei, meserilor și negoțului; apoi ne învăța a fi mai trezi și mai conștienți de drepturile și datoritățile noastre cum și a aduce tot felul de jertfe pentru înaintarea noastră pe toate cărările vieții.

36. Să purtăm de grije, ca portul nostru național, atât bărbătesc, cât și femeiesc, să nu se corcească.

37. Să ținem de sfintele obiceiuri și credințele noastre cele bune, și să lăpădam pe cele rele, cari nu numai ne fac urgisiți înaintea lui D-zeu, dar ne fac și de ris înaintea oamenilor și ne aduc pagube.

38. Să stăruim, ca pe viitor petrecerile noastre să fie nu numai veselitoare, dar și pline de învățătură și nobilitătoare ale inimii, s.p. petreceri cu cântări, declamațiuni și piese teatrale. Iar dintre jocuri să se mai învețe și altele, afară de cele curat locale, așa: Romana, Ardeleana, Hățegana, Țarina ș.a.

39. Să iubim școala și biserica. Copiii să-i dăm regulat la școală în tot timpul cât au să învețe, - adecă dela 6-12 ani în școala de toate zilele și dela 12-15 în cea de Dumineca. Apoi să cumpărăm cărți și alte lucruri de trebuință.

Dumineca și în sărbători să-i trimitem la biserică și înșine să cerțetăm casa lui D-zeu, ca să fim și în această privință - cum se cade să fim copiilor noștri în toate, - de pildă de fapte și năravuri bune.

Să nu perdem nici aceea din vedere, că cu timpul o să avem lipsă în comună de notar, de preot, de învățătoare, de învățători, de medic, de poștar, și de alți oameni învățați.

Cât de la loc ar fi chiar acum un econom și un silvicultor din sinul nostru! Aceștia însă avem să ni'i formăm prin jertfe de tot felul și anume trimițând copii la învățătură în orașe.

40. O recerință de mare însemnătate este cultivarea limbii noastre, care aici în comună, cum am arătat, are o mulțime de scăderi.

Deci să o curățim de străinism, să-i îndreptăm rostirea greșită, și să o aducem în starea de limpezire a rîurilor noastre curate de munte. Și acum la urmă încă:

Un cuvânt de încheiere.

Urmând povețele date în această monografie, putem fi siguri că Orlatul așezat în pretura Sălștei, de care se mai țin și următoarele comune: Gurarăului, Cacova, Sibiel, Valea, Sălșteia, Galesul, Tilșca, Aciliul, Săcelul și Magul și în comit. Sibiiului, - are să devină un opid frumuseț: cu economi morali, religioși, cultivați și în bună stare, cu feluri de meseriași și neguțători, cum și de oameni învățați din sânul său.

Morile, piuăle, joagările, fabricile, cuptoarele de var, casele erariale (care ar fi dorit să ajungă în mâni românești), târgul, poșta, drumul de țeară și cel de fer, care are să ducă din 1895, al doilea cel mai mult din 1896, prin Orlat, stația de cale ferată, ce are să se facă aici, stațiunea de medic cercual, pădurile ș.a. - sunt tot atâtea condiții prinoase pentru a mijloci și ele ca Orlatul să devină un loc însemnat în viitor, și la toată întâmplarea mai însemnat decum el a fost în trecut.

Pân' acum a mers prea pe nime-nite și după-cum s'a întâmplat; de aceea dăm peste multe și mari scăderi în toate părțile. Pe viitor însă, fără un plan bine hotărât până în cele mai mici amănunte, nu mai merge! Trăim în timpuri foarte grele, în mijlocul unei lumi rafinate și stricate. Deci planul arătat să-l avem - popor și inteligentă - ca pe o icoană sfântă, în toate zilele înaintea ochilor, pentru-ca nici-când să nu ne uităm de datoritățile către familia și comuna noastră, către biserică și școală, către D-zeu, limbă, nație și patrie.

Orlat, în 30 Decemvrie 1894
urmare în numărul viitor

Pagină realizată de col. (r) Ioan Părean

S-a turnat primul covor asfaltic pe străzile Lungă, Săliștii și Câmpului

Investițiile în infrastructura rutieră a comunei Orlat continuă și se desfășoară conform graficului. Astfel, puținele străzi și porțiuni de drum care mai trebuie asfaltate, duc Orlatul mai aproape de marele proiect al administrației locale, acela de a moderniza complet toate drumurile din localitate. Pe străzile Săliștii, Câmpului și pe o porțiune de pe strada Lungă a fost turnat, recent, primul strat de asfalt (Binder), urmând ca investiția să fie finalizată în viitorul apropiat. De asemenea, au fost amenajate aici și trotuarele.

APEL: "Orlatul trebuie să rămână una dintre cele mai curate localități din județ!"

Comuna Orlat se poate mândri cu statutul de una dintre cele mai curate așezări rurale din județ, lucru confirmat și de recunoașterea oficială acordată, în trecut, în cadrul unui concurs organizat la nivel județean. Orlătenii au demonstrat, de-a lungul timpului, că știu să își amenajeze frumos și spațiile din fața gospodăriilor, comuna fiind un exemplu bun pentru cum trebuie îngrijit domeniul public. Primarul Aurel Gâță lansează un apel către orlăteni, rugându-i să își păstreze bunul obicei al îngrijirii spațiului din fața gospodăriilor: "Orlatul trebuie să rămână una dintre cele mai curate localități din județ! Felul în care arată comuna noastră e o carte de vizită, iar aspectul îngrijit confirmă bunele obiceiuri ale gospodarilor orlăteni. Sper ca și în acest an, buna rânduială din case și curți să se regăsească și în spațiile din fața gospodăriilor, conferind acel aspect curat, îngrijit,

de sărbătoare. E o plăcere să mergi pe străzile cu spații verzi frumos decorate. Sunt convins că, și în acest an, cei care vin la Orlat vor rămâne cu o impresie frumoasă, că dumneavoastră, orlătenii, vă veți îngriji, înainte de Paști, nu doar de propriile gospodării, ci și de spațiile verzi din fața caselor".

Se amenajează o parcare lângă cimitir

Administrația locală a decis ca, în acest an, să amenajeze o parcare lângă cimitir. Lucrările au fost deja demarate, iar reprezentanții Primăriei comunei Orlat spun că această parcare este utilă și elimină dificultățile pe care le întâmpinau, până acum, orlătenii care veneau la cimitir cu mașina. Investiția va fi realizată cu bani de la bugetul local.

Primăria Comunei Orlat urează casă de piatră următorilor cetățeni căsătoriți:

MATEI GHEORGHE ȘI
HANZU MARIA

06.04.2016

Primăria Comunei Orlat urează bun-venit noului născut:

OANA SOFIA-MARIA

20.03.2016

li dorim să crească sănătoasă alături de părinții ei!

Dumnezeu să-i odihnească în pace!

✝ MILEA MARIA	04.08.1935	04.04.2016
✝ FAURDOCHIE	30.03.1940	07.04.2016
✝ CHILIBAN MARIA	15.01.1933	07.04.2016
✝ HODIȘAN SILVIA	18.07.1939	21.04.2016
✝ DAINA MARIA	02.05.1949	24.04.2016

Primăria Comunei Orlat transmite familiilor îndoliate, sincere condoleanțe!

Date contact Primărie

Adresa: Primăria comunei Orlat, str. Avram Iancu nr. 202, cod postal 557170.

Telefoane Primăria Orlat: 0269/571104; 0269/571455;

Interioare:

Secretariat -	11;
Secretar -	12;
Impozite și taxe (casierie) -	13;
Biroul Agricol -	17;
Contabilitate -	16;
Serviciul Public Voluntar pt. Situații de Urgență -	17;
Viceprimar -	15;
Stare civilă -	14;
Asistență socială -	14;
Serviciul Public Comunitar Local de Evidență a Persoanelor -	14.

Fax: 0269/571104; 0269/571455

PENTRU DEFECTIUNI LA REȚELE ENERGIE ELECTRICĂ SAU GAZ VĂ RUGĂM SĂ APELAȚI NUMERELE DE TELEFON DE MAI JOS

TEL.GRATUIT ELECTRICA 0800801929

TEL.GRATUIT EON GAZ 0800800928

Site web : www.primariaorlat.ro

E-mail: primariaorlat@yahoo.com

Cetățenii comunei Orlat care doresc să publice anunțuri de vânzări, cumpărări, prestări servicii ș.a. în ziarul Orlat INFO pot depune aceste anunțuri la sediul Primăriei.

ORLAT info

PUBLICAȚIE DE INFORMĂȚIE LOCALĂ FONDATĂ DE PRIMĂRIA ȘI CONSILIUL LOCAL ORLAT ȘI ÎNTRINĂ DE ȘRIȘTEI ȘRIȘTEI TRIBUNA

Fondator: primar Aurel Gâță și Consiliul Local Orlat

Administrație: referent Tamara Cănean

Tiparul executat la
TIPOTRIB Sibiu